

STELLINGEN

behorend bij het proefschrift

FAMILY MATTERS

Adjustment to genetic cancer susceptibility testing

1. Een open manier van communiceren over erfelijke kanker binnen een familie bevordert het psychologisch welbevinden en de kwaliteit van de familierelaties na voorspellend DNA-onderzoek voor een *BRCA1/2*- of een HNPCC-gerelateerde mutatie. *Dit proefschrift*
2. Adviesvragers die als kind jonger waren dan 13 jaar toen één van hun ouders werd gediagnosticeerd met kanker zijn vaker psychologisch extra kwetsbaar ten tijde van DNA-onderzoek naar erfelijke kanker. *Dit proefschrift*
3. Het interview is een onmisbare methode om de gevolgen van preventieve mastectomie op het seksuele leven te onderzoeken. *Dit proefschrift*
4. De psychologische consequenties van DNA-onderzoek voor erfelijke borstkanker (*BRCA1/2*) en HNPCC zijn vergelijkbaar en kunnen derhalve op dit punt gezamenlijk onderzocht worden. *Dit proefschrift*
5. Genetisch counselors dienen onderwezen te worden in familiedynamische aspecten, verlieservaringen, coping en ziektepercepties om de draagkracht en draaglast van adviesvragers te kunnen inschatten. *Dit proefschrift*
6. De huidige consensus dat individuen over het algemeen goed met voorspellend DNA-onderzoek kunnen omgaan is gebaseerd op bevindingen betreffende het gemiddelde niveau van psychologisch welbevinden in een groep. Deze bevindingen mogen echter niet leiden tot de conclusie dat er geen gespecialiseerde psychologische hulp nodig is voor een substantiële minderheid van de adviesvragers. *Dit proefschrift*
7. Ook in Nederland zou PGD (Pre-implantatie Genetische Diagnose) beschikbaar moeten worden voor erfelijke vormen van kanker zoals die veroorzaakt door *BRCA1/2*-mutaties.
8. De non-directiviteit die van oudsher gebruikelijk is binnen de klinische genetica is niet altijd adequaat om adviesvragers op het gebied van de oncogenetica goed te kunnen helpen.
9. In de gezondheidszorg zouden psychologen vaker zowel patiëntenzorg als onderzoek moeten doen.
10. Een wetenschapper in tijdelijke dienst op basis van projectfinanciering werkt op academisch bijstandsniveau (Frits van Oostrom, KNAW, 2006).
11. Elke menselijke carnivoor die geen eko-vlees eet zou één keer per jaar verplicht de bio-industrie moeten bezoeken.